Adres
Cortgene 2
Postbus 2
2950 AA Alblasserdam
T: 14-078
F: (078) 770 80 80
I: www.alblasserdam.nl
Btw-nummer: NL001918412B01
IBAN: NL31BNGH0285000152

Gemeenschappelijke Regeling Dienst
Gezondheid en Jeugd
t.a.v. het Algemeen Bestuur
Postbus XXX
XXXX XX PLAATS

Datum
26 mei 2020

Betreft
Zienswijze begroting 2021

Uw kenmerk

Uw brief van

Ons nummer

Bijlage(n)

Contactpersoon

E:
T: (078) 770

Geachte bestuur,

Op 17 april 2020 hebben wij een schriftelijk verzoek van u ontvangen om onze zienswijze te geven op de conceptbegroting 2021 van de Gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid en Jeugd (GR DG&J). Met deze brief informeren wij u over de zienswijze, onder voorbehoud van instemming door de gemeenteraad, op de conceptbegroting voor 2021 van de GR DG&J. De gemeenteraad van Alblasserdam behandelt in de vergadering van 23 juni 2020 de concept begroting 2021 van uw gemeenschappelijke regeling.

Vooraf
Ten eerste willen wij onze complimenten geven dat de Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J) en de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) er in deze moeilijke tijd in zijn geslaagd om tijdig een heldere begroting voor 2021 op te stellen. Wij zijn ons er terdege van bewust dat de Coronacrisis veel heeft gevraagd, en nog steeds vraagt, van de beide organisaties onder de GR DG&J, waarbij wij de gepleegde inzet zeer waarderen.

Regionale Ambulancevoorziening
Wij vinden het zeer positief om te lezen dat de overgang van de regionale ambulancevoorziening naar een zelfstandige coöperatie geruisloos en zonder problemen is verlopen.

Begroting 2021

<u>Jeugdhulp</u>
U hanteert het geïndexeerde financiële kader uit de Omdenknotitie in de ontwerp begroting 2021. Dit stelt ons voor een dilemma. Aan de ene kant lijkt dit basisscenario achterhaald door o.a. het niet (afdoend) realiseren van de taakstelling in 2020 en de verwachte volumegroei vanaf/in 2020. Verschillende maatregelen die genomen hadden kunnen worden zijn niet, of vertraagd genomen. Het is voor ons echter te snel om nu al te zeggen dat de taakstelling helemaal níet gehaald gaat worden.

Wij zien het als een opdracht voor SOJ, SJT én gemeenten om alles op alles te zetten om te voldoen aan de taakstelling. Daarbij is het een verkeerd signaal naar de aanbieders als we nu al loslaten.

Om de taakstellingen te kunnen realiseren, willen wij als gemeenten -samen met de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ en aanbieders- een slag in de transformatie maken. Hiervoor zijn al verschillende regionale projecten ingezet en hebben gemeenten lokaal ook een opgave liggen. Met elkaar is het nu van belang hier een versnelling in aan te brengen om te zorgen dat de transformatie echt op gang komt. Hierbij speelt ook mee dat we met elkaar kijken hoe we de inkoop zo kunnen organiseren dat deze ook bijdragen aan de transformatiedoelen. Kern daarbij is: normaliseren en demedicaliseren.

Ook zien wij dat Corona een rol speelt in de (vraag naar) jeugdhulp. Wij beseffen dat de effecten van de crisis nog onvoldoende in beeld zijn, maar zien wel dat er kansen en bedreigingen zijn als gevolg van de crisis. Natuurlijk zullen er negatieve effecten zijn, waarbij we denken aan spanningen in gezinnen en meer crises. Maar daarnaast zien we zien (zorg breed) een afname van de vraag. Wat is hier van de achterliggende oorzaak? Is het zo dat gezinnen meer eigen kracht hebben dan wij hebben aangenomen? Kunnen gezinnen niet veel meer dan naar het Centrum voor Jeugd en Gezin bellen om hulp? En hoe gaan we de nieuwe, goedkopere, successen van het nieuwe werken (beeld bellen, video conferencing) implementeren in de dagelijkse praktijk?

Wij beschikken kortom nog niet over voldoende handvatten om een gedegen keuze te kunnen maken voor een ander, meer realistisch en haalbaar scenario.

Wij vragen u derhalve om ons meer inzicht te geven in de verwachte volumegroei (in bijvoorbeeld de 1e bestuursrapportage 2020). Ook vragen wij u om een herziene meerjarenbegroting 2021-2024 voor jeugdhulp op te stellen, waarbij recht wordt gedaan aan zowel de volumegroei in 2020 als de vertraagde realisatie van de taakstellingen vanaf 2021 áls aan de gevolgen van de coronacrisis. Deze herziene begroting zien wij graag in 2020 ter zienswijze tegemoet.

Wel stellen wij voor dat gemeenten hun risicoprofiel nu aanpassen op de scenario’s die de SOJ schetst.

<u>4 voorstellen</u>
Naast de jaarlijkse indexering van de inwonerbijdrage en kosten jeugdhulp, vraagt u onze zienswijze op een viertal voorstellen die de inwonerbijdrage verhogen met:

1. € 80.000 wegens (structurele) uitbreiding meldpunt zorg & overlast

2. voor Dordrecht en Alblasserdam verhoging bijdrage samen voor gezond budget tot de vastgestelde inwonerbijdrage
3. € 200.000 om een integraal programma seksuele gezondheid te ontwikkelen
4. € 150.000 om structureel extra aandacht aan infectiepreventie te besteden (door middel van voorlichting en advies)

Op deze vier punten hebben wij de volgende zienswijze.

Uitbreiding meldpunt zorg en overlast
U vraagt nu structureel (na tweemaal incidenteel) een extra bijdrage voor uitbreiding van het meldpunt zorg & overlast. Bij de begroting 2020 hebben diverse gemeenten in hun zienswijze kenbaar gemaakt, dat er bij een eventuele structurele uitbreiding kanttekeningen werden geplaatst. Ondermeer werd gesteld "dat de nadere duiding van de E33 meldingen de komende periode van belang om t.z.t. (uiterlijk begin 2020) de afweging te kunnen maken of een structurele versterking van het meldpunt Z&O de beste oplossing is", en "om inzichtelijk te maken wat de structurele kosten zijn zodra duidelijk is wat de effecten zijn van een aantal maatregelen waar volop aan gewerkt wordt zoals de inrichting van een 24/7 meldpunt niet acute zorg die is gekoppeld aan de wet verplichte GGZ en de (door)ontwikkeling van de wijkteams.". Deze informatie – nodig om een goede afweging te maken - missen wij nog.

Verhoging bijdrage Alblasserdam en Dordrecht
Dordrecht en Alblasserdam nemen, om moverende redenen, niet volledig deel aan het uitvoeringsprogramma Samen voor Gezond. Zo subsidieert Dordrecht het duurdere programma Doe ff Gezond van DG&J i.p.v. Gezond Gewicht. En Alblasserdam participeert niet in Verzuip jij je Toekomst. Derhalve betalen deze gemeenten een lagere bijdrage voor Samen voor Gezond. Gemeente Alblasserdam is tegen het voorstel om deel te gaan nemen aan dit programma. In Alblasserdam wordt al jaren door het jongerenwerk een integraal voorlichtingsprogramma aangeboden. Onderwerpen onder andere zijn middelen gebruik, gokken, gebruik social media. Leerkrachten, kinderen, ouder maar ook wij zijn zeer tevreden over dit aanbod.

Integraal programma seksuele gezondheid
In het meerjarenbeleidsplan hebt u de ontwikkeling van een integraal programma seksuele ontwikkeling aangekondigd. Het zou hierbij gaan om een bredere voorziening seksuele gezondheid, waar diverse gerelateerde thema's met elkaar worden verbonden en waar wordt samengewerkt met andere relevante stakeholders in de regio.

Het is echter nog onvoldoende duidelijk welke verbreding dit betreft, en hoe dit financieel uitwerkt. Het samenbrengen van diverse beleidslijnen kan nl. ook leiden tot besparingen i.p.v. extra kosten. Ook het programma "Nu niet zwanger" wordt genoemd, maar onduidelijk is hoe dit in het programma seksuele ontwikkeling wordt opgenomen. Meer duiding is nodig vooraleer we hiermee kunnen instemmen.

Eerder hebben wij bij de Dienst al gemotiveerd aangegeven dat wij geen gebruik willen maken van het programma Nu niet zwanger. De overheadkosten in relatie tot de daadwerkelijke uitvoering staan niet in verhouding. Daarnaast laat onze financiële positie het ook niet toe om nieuwe programma's te introduceren.

Infectie preventie
Ten aanzien van de infectiepreventie geven wij u mee dat we dit onderdeel terugzien in de begroting 2021. Wij zijn voor een verbetering van de infectiepreventie, zeker gezien de situatie waarin we nu verkeren. Ook in deze verzoeken wij u binnen de huidige organisatie te zoeken naar mogelijkheden om dit voornemen voorrang te geven. Ook verzoeken wij u de mogelijkheden van cofinanciering te onderzoeken bij betreffende instellingen.

Meldpunt zorg en overlast
In de begroting van 2020 is aangegeven dat voor het meldpunt zorg en overlast incidenteel extra middelen beschikbaar te stellen voor het toegenomen aantal meldingen. In de begroting 2021 vraagt u deze extra inzet structureel te maken, omdat sprake is van een structureel verhoogd aantal meldingen. Wij vragen u om deze trend de komende tijd per gemeente te monitoren, zodat individuele gemeenten zicht hebben op hoe deze trend zich lokaal ontwikkelt en gemeenten met elkaar kunnen worden vergeleken, zodat de cijfer beter geduid kunnen worden en mogelijke good practices kunnen worden opgespoord.

Inwonerbijdragen
Er gelden nieuwe verdeelsleutels voor de gemeentelijke bijdragen aan DG&J door de nieuwe bijdragenverordening, die het Algemeen Bestuur in 2019 heeft vastgesteld. Graag zien wij -in de toelichting in bijlage 1a- welke verdeelsleutel u voor welk begrotingsproduct hanteert. Ook kunt u in de toelichting aangeven welke begrotingsvoorstel onder welk begrotingsproduct valt. Dit komt de transparantie ten goede.

Wij zijn genoopt bezuinigingen te realiseren gezien de financiële situatie van onze gemeente. Vooralsnog willen wij wel tornen aan de door u voorgestelde indexaties op lonen en materiële budgetten. Graag gaan wij met u in gesprek over welke (overige) bezuinigingen c.q. taakstellingen mogelijk zijn.

Jaarrekening

Resultaatbestemming
Het resultaat van 'dochter' dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) is € 1.495.000 voordelig in 2019. U geeft aan dit resultaat als volgt te willen bestemmen: 1) aanvulling van weerstandsvermogen met € 35.000, 2) inzet beleidsvoorstellen van € 235.000 en 3) restitutie aan gemeenten van € 1.225.000.

1) Weerstandsvermogen
Wij kunnen ons vinden in de voorgestelde aanvulling ad € 35.000 van het weerstandsvermogen conform afspraken. Vooralsnog zien wij geen noodzaak om het weerstandsvermogen bij de DG&J verder te verhogen vanwege de nadelige effecten van de coronacrisis. In 1e instantie dient het Rijk nl. te compenseren voor corona-gerelateerde zaken.

2) Beleidsvoorstellen
Op de bestemming van het resultaat voor een viertal voorstellen met een totale omvang van € 235.000 vraagt u een zienswijze. Het gaat hierbij om:

1. Eénmalige versnellingsbijdrage aanpak thuiszitters (€ 50.000)
2. Codificeren toezicht Wmo (€ 45.000)
3. Uitbreiding pilot veilig opgroeien bij alle gemeenten in onze regio (€ 70.000)
4. Infectiepreventie (€ 70.000)

In algemene zin zijn we positief over deze voorstellen: de voorstellen betreffen kwalitatieve verbeteringen of versnellingen die ten goede komen aan alle gemeenten (behalve mogelijk 2 als gemeente geen gebruik maakt van toezicht Wmo).

In uw voorstel voor de eenmalige versnellingsbijdrage aanpak thuiszitters, het codificeren toezicht Wmo en de infectiepreventie missen wij een gedegen onderbouwing. Ook nut en noodzaak om in 2020 deze acties nog in te zetten blijken onvoldoende. Daarom verzoeken wij u de voorstellen verder uit te werken en te onderzoeken hoe deze binnen de bestaande organisatieonderdelen en bestaande budgetten kunnen worden uitgevoerd, in 2020 en/of 2021.

Ten aanzien van de infectiepreventie geven wij u mee dat we dit onderdeel terugzien in de begroting 2021. Wij zijn voor een verbetering van de infectiepreventie, zeker gezien de situatie waarin we nu verkeren. Ook in deze verzoeken wij u binnen de huidige organisatie te zoeken naar mogelijkheden

om dit voornemen voorrang te geven. Ook verzoeken wij u de mogelijkheden van cofinanciering te onderzoeken bij betreffende instellingen.

Het voorstel voor uitbreiding van de pilot veilig opgroeien ondersteunen wij van harte. We zijn bereid hiervoor de gevraagde middelen toe te kennen. In de begroting spreekt u de ambitie uit invloed uit te oefenen op de verlaging van de instroom van meldingen door een beweging naar voren te maken. Wij delen deze ambitie, mede gezien de stand van een aantal indicatoren voor Veilig Thuis in de jaarrekening. Wij onderschrijven uw standpunt dat dit in de operatie vraagt om een goede samenwerking van Veilig Thuis met de jeugdteams en sociale wijkteams. Aanvullend vraagt het naar onze mening ook een beleidsmatig goed contact met de gemeenten, om ook op strategisch niveau de lijnen goed af te stemmen en waar nodig bij te sturen. De beleidsafdelingen fungeren lokaal ook als opdrachtgever naar de beide teams. Wij pleiten daarom voor een periodiek, regionaal ambtelijk overleg tussen Veilig Thuis en de beleidsafdelingen van de gemeenten.

Restitutie
Wij geven u ter overweging om nu pragmatisch de inwoneraantallen als verdeelsleutel voor de restitutie te hanteren. En wij veronderstellen, dat vanaf 2020 de spelregels uit de nieuwe bijdragenverordening leidend zijn bij de restitutie naar gemeente.

Risicoparagraaf
Het risicoprofiel van DG&J is ongeveer € 1 mln. Terecht stelt u, dat niet alle risico's zich tegelijkertijd en daadwerkelijk voordoen. Wij pleiten derhalve, dat de DG&J deze notie "onderaan de streep" ook in kwantitatieve zin toevoegt (mede vanwege bijsturing door beheersmaatregelen), zodat meer zicht ontstaat op het bedrag dat daadwerkelijk nodig is om de benoemde risico’s in financiële zin af te dekken. Gemeenten kunnen dan de niet-afgedekte risico's beter en op een uniforme wijze kunnen "vertalen" in hun eigen risicoprofiel.

Samenwerking in verbonden partijen
Wij signaleren dat, net als bij andere gemeenten (zeker de Drechtsteden gemeenten) de kosten in het sociaal domein vanaf 2018 hoger zijn dan de middelen die wij van het Rijk krijgen. Veel van de taken in het sociaal domein zijn belegd bij onze gemeenschappelijke regelingen (Sociale Dienst Drechtsteden én Service organisatie jeugd). Wij signaleren door de steeds grotere gap tussen kosten en rijksmiddelen in de komende jaren een opwaartse druk in het budgetbeslag van bijdragen aan verbonden partijen in onze begroting. Dit stijgt bij de meest positieve scenario's uit de begrotingen van de genoemde verbonden partijen van 50% in 2018 naar 53% in 2024. Wij zien

deze opwaartse druk ook bij andere (Drechtsteden) gemeenten. Wij gaan hier tegen een kritische grens aan lopen.

Dit vraagt om een gesprek met onze raad over de toekomstige arrangementen van taken, die wij bij gemeenschappelijke regelingen beleggen. Dit gesprek gaan wij ook aan met de andere (Drechtsteden)gemeenten die deelnemen in uw verbonden partij.

Corona crisis
De Corona crisis die in maart 2020 is uitgebroken vergt veel inzet van onze ambtelijke organisatie in de crisisorganisatie, maar ook op het gebied van planning & control en risicomanagement. Van gemeenten en onze gemeenschappelijke regelingen wordt veel gevraagd op het gebied van beheersing van het coronavirus (contactonderzoeken GGD), handhaving openbare orde (noodverordening) en ondersteuning van getroffen sectoren (zoals de uitvoering van de Tozo regeling door de sociale dienst en uitstel van betaling van gemeentelijke belastingen). Het Rijk heeft toegezegd gemeenten te compenseren voor de extra kosten.

Het is van groot belang om een goed inzicht te krijgen en continu te blijven houden in alle (financiële) gevolgen en risico's voor onze gemeente (inclusief onze gemeenschappelijke regelingen). Een goede registratie van alle kosten als gevolg van de Corona crisis is nodig als onderbouwing voor de compensatie van deze kosten door het Rijk.

Wij vragen uw bestuur:

- **alle kosten die gerelateerd zijn aan activiteiten die uw gemeenschappelijke regeling uitvoert in het kader van de Corona crisis afzonderlijk te registreren en te verantwoorden in uw P&C documenten (bestuursrapportages en jaarrekening).**

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

De secretaris,
S. van Heeren

De burgemeester,
J.G.A. Paans